

Реч уредника

Поштовани читаоци,

Задовољство ми је да вам представим ново издање *Гласника јавног здравља*, и да вам захвалим на указаном поверењу.

У складу са нашом тематском оријентацијом, нови број *Гласника јавног здравља* посвећен је Заједничкој акцији „Јачање капацитета за примену Међународног здравственог правилника и приправност у ЕУ” (*Strengthening International Health Regulations and Preparedness in the EU – SHARP JA*), пројекту чије је спровођење започето априла 2019. године, а завршава се управо сада, у септембру 2023. године. Двадесет шест партнера је сарађивало на активностима пројекта и у имплементацији Међународног здравственог правилника 2005 (МЗП), као и Одлуке 1082/2013/ЕУ. Сврха Међународног здравственог правилника (*International Health Regulations – IHR*) је спречавање, заштита, контрола и обезбеђење могућности реаговања система јавног здравља на прекогранично и међународно ширење болести, на начине преноса и сузбијања ширења инфективних болести које представљају претњу јавном здрављу. IHR је усмерен и на препознавање, рано извештавање IHR каналом свих земаља које су повезане наведеним каналом информисања и њихову међусобну сарадњу у циљу контроле ширења инфективних болести и других ризика по јавно здравље.

SHARP Заједничка акција има за циљ да подигне на виши ниво спремност свих земаља учесница да препознају озбиљне прекограничне претње по здравље, као и да подржи имплементацију здравствених прописа, нарочито у области примене Међународног здравственог правилника. Кроз SHARP пројекат земље партнери и Европска комисија обезбедиле су унапређење стручних капацитета учесница земаља у области јавног здравља за сигурније окружење, за све грађане ЕУ, јачањем постојећих капацитета за подршку земљама којима је то било потребно, и то применом размене добрих пракси свих земаља чланица ЕУ. У циљу достизања ефикаснијих резултата, SHARP пројекат је користио искуства неколико других пројеката из Програма ЕУ – Заједничких акција (*Joint Action Projects*): “Healthy Gateways” који се бавио унапређењем капацитета за постизање ефикасне приправности на граничним прелазима, односно местима уласка (луке, аеродроми, копнени гранични прелази), Заједничка акција за вакцинацију (EU-JAV) и Заједничка акција за отпорност на антибиотике (EUJAMRAI).

Теме са којима ћете се упознати у овом броју *Гласника* су разноврсне и проистекле су из различитих јавноздравствених пројектних SHARP активности, али и оних које се могу довести у везу са применом Међународног здравственог правилника (МЗП) од почетка пандемије COVID-19 и надаље.

Користим прилику да се захвалим вама, нашим верним читаоцима, и позивам вас да припремите своје радове за неко од наших будућих издања часописа *Гласник јавног здравља*. Трудићемо се и даље да обрађујемо актуелне теме из области јавног здравља и очекујемо ваше радове.

Главни и одговорни уредник *Гласника јавног здравља*

Проф. др Верица Јовановић

Editor's foreword

Dear readers,

It is my pleasure to present to you the new edition of *Serbian Journal of Public Health*, and to thank you for your confidence.

In accordance with our thematic orientation, the new issue of the *Serbian Journal of Public Health* is dedicated to the *Joint Action on Strengthening International Health Regulations and Preparedness in the EU - SHARP JA*, a project whose implementation began in April 2019 and is ending right now, in September 2023. Twenty-six partners collaborated on project activities and on the implementation of IHR (2005) as well as Decision 1082/2013/EU. The purpose of the International Health Regulations (IHR) is to prevent, protect, control and ensure the ability of the public health system to respond to the cross-border and international spread of diseases, to the ways of transmission and suppression of the spread of infectious diseases, which become a threat to public health, and to recognize early reporting through the IHR channel, of all countries that are connected through the mentioned channel of information and mutual cooperation in order to control the spread of infectious diseases and other risks to public health.

The SHARP Joint Action aims to raise to a higher level the preparedness of all participating countries to recognize serious cross-border threats to health, as well as to support the implementation of health regulations, especially in the area of application of the International Health Regulations. Through the SHARP project, the partner countries and the European Commission ensured the improvement of the professional capacities for the participating countries in the field of public health for a safer environment for all EU citizens, by strengthening the existing capacities to support countries that needed it, and by applying the exchange of good practices of all EU member states. In order to achieve more effective results, the SHARP project used the experience of several other projects from the EU Joint Actions Program, in particular Healthy Gateways, which dealt with improving the capacity to achieve effective preparedness at border crossings, i.e. points of entry (ports, airports, land border crossings), Joint Action on Vaccination (EU-JAV) and Joint Action on Antibiotic Resistance (EUJAMRAI) as well as others.

The topics you will be introduced to in this issue of the *Journal* are diverse and arose from various public health SHARP project activities, as well as those that can be linked to the application of the International Health Regulations (IHR) from the beginning of the COVID-19 pandemic and onwards.

I would like to take this opportunity to thank you, our loyal readers and invite you to prepare your papers for one of our future editions of the *Serbian Journal of Public Health*. We will do our best to continue to process current topics in the field of public health and look forward to your works.

Editor-in-chief of the *Serbian Journal of Public Health*

Prof. Verica Jovanović, MD PhD